

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 976276/3

בבית הדין הרבני האזורי באר שבע

לפני כבוד הדיינים:

הרב אליעזר איגרא – אב"ד, הרב אהרן דרשביץ, הרב משה בצרי

התובעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד אריאל ממן)

נגד

הנתבע: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד ישי מדלסי)

הנדון: דחיית בקשה לדיון חוזר בחיוב כתובה

פסק דין

ביום כ"ו אדר ב' תשע"ו (05.04.2016) נתן ביה"ד הגדול את החלטתו הדוחה את הערעור על פס"ד וקובעת כדלקמן:

"הערעור מבוסס על טענות עובדתיות אשר אין חולק כי הינן נתונות לשיפוטו ולשיקול דעתו של בית הדין האזורי [...]

טענה אחת שהינה על בסיס הלכתי עולה מהערעור והיא הטענה כי לאישה היה בן זוג חדש טרם הגירושין. אלא שטענה זו לא עלתה בפני בית הדין האזורי ככל הנוגע לתביעת הכתובה ואין מקום להעלותה בפנינו. ומעיון בפרוטוקול הדיון מיום ה-14.11.12 עולה כי האישה מכחישה טענה זו.

מאחר וכן הערעור נדחה. אין מניעה כי הבעל יחזור ויעתור לבית הדין האזורי לבחינה נוספת של פסק הדין על פי תקנה קכח וקכט לתקנות הדיון. כמובן על פי הנאמר שם הענות לבקשה מעין זו תלוי בשיקול דעתו של בית הדין האזורי."

בהמשך להחלטה הנ"ל, בפנינו בקשה לדיון מחדש, עפ"י תקנה קכט של תקנות הדיון בבתי-הדין הרבניים בישראל, התשנ"ג.

א. רקע

לפני שניכנס לגופו של ענין, נצטט את לשון התקנה:

דיון מחדש לבקשת בעל-דין

קכט. (1) בעל-דין זכאי בכל זמן לבקש דיון מחדש מבית-הדין שדן בעניינו על סמך טענות עובדתיות או ראיות חדשות שלא היו ידועות לו בדיון הקודם.

(2) המבקש יגיש בקשה בכתב ויפרט בה את הטענות או הראיות החדשות ואת הסיבה למה לא הביא אותן בדיון הקודם.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הדיון בבקשה

קל. (1) בית-הדין ידון בבקשה מבלי לשמוע שום צד ויחליט אם יש לדחות את הבקשה או שיש להזמין את הצדדים לדיון בבקשה.

(2) החליט בית-הדין שיש להזמין את הצדדים לדיון בבקשה, רשאי בית-הדין לעכב את ביצוע פסק-הדין עד לביורור.

כלומר, בקשת בעל דין לדיון מחדש צריכה להתבסס על טענות עובדתיות או ראיות חדשות שלא היו ידועות לפני כן. לאור החומר החדש שהוצג בבקשה, הדבר נתון לשיקול דעת ביה"ד האם להזמין את הצדדים לדיון נוסף, וכך האם לעכב את ביצוע פסה"ד.

ביה"ד עיין בבקשת הבעל לשעבר וב"כ. הבקשה חוזרת ברובה על עובדות וטענות שכבר הועלו בביה"ד.

החומר החדש כולל:

א. תצהיר משכנה לפני סידור הגט: "בתאריך 17.3.2014 הבחנתי בה [האישה] ובכך זוגה מהלכים שלובי ידיים בגראנד קניון בבאר שבע".

ב. פוליגרף שעשה הבעל ביום 8.12.15 בו נמצא דובר אמת, לכאורה, על השאלות:

(1) האם האישה סירבה להיפגש עם [העו"ס מ'] (חיובי).

(2) האם הבעל עשה ניסיונות חוזרים לשלו"ב (חיובי).

(3) האם לפני 12.2011 בגד באשתו (שלילי).

ג. תצהיר מחברתו של הבעל לשעבר שהכירה אותו רק בסוף פברואר 12', לאחר הפירוד.

עוד נטען ששגה ביה"ד בכך שלא שמע את עדותו של העו"ס [מ'], ושלא נתן את המשקל הנכון לטענות הבעל שהאישה סילקה את הבעל מהבית ושסירבה ללכת לייעוץ ורצתה בגירושין.

ב. דיון

בעניין תצהיר השכנה, אין ספק שאם היה מתברר שהאישה זינתה לפני סידור הגט, הייתה מפסדת כתובתה אף שבני הזוג היו כבר פרודים ובהליכי גירושין.

אולם, אין בפנינו תצהיר של עדות קבילה בביה"ד, אלא של שכינה בודדת. אף היא אינה מצהירה על בגידה, אלא שהאישה עברה על דת יהודית באירוע מסוים. בעניין זה נפסק בשו"ע (אה"ע סי' קטו סעי' ד), וז"ל:

"איזו היא דת יהודית, הוא מנהג הצניעות שנהגו בנות ישראל. ואלו הם הדברים שאם עשתה אחת מהם עברה על דת יהודית: [...] שהיתה משחקת עם הבחורים [...] בכל אחד מאלו תצא בלא כתובה, אם יש עדים שהתרה בה תחלה ועברה על התראתו."

הרי שצריכה עדים והתראה בכדי להפסיד כתובה משום דת יהודית. במקרה שלנו, אין כאן עדים והתראה, ולכן אין בעובדה זו כדי להפסיד לאישה את הכתובה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

נוסיף לומר, שאף שיש איסור גמור ללכת שלובת ידיים עם גבר זר, יש לדון בדורנו אשר נפרצו גדרי הצניעות אצל הציבור החילוני, האם יש בכך כדי להפסיד האישה את כתובתה, במיוחד לאחר הפירוד. במקרה שלנו אין צורך להכריע בזה, אך נציין לפס"ד מאת ביה"ד בטבריה (606202/1) מיום י"א ניסן תשע"ב (03.04.2012) שדן בצדדים השונים של השאלה.

בעניין בדיקת הפולליגרף, אין בשאלות אלו מידע חדש אשר יכריע את הכף בנושא הכתובה. כבר ידענו שהאישה סירבה להיפגש עם עו"ס [מ'], אלא שנתנה הסבר לדבר. מאמצי הבעל לשלום בית במהלך הנישואין הם מבורכים, אך אין בהם כשלעצמם להטיל את אשמת הפירוד לבסוף על האישה. גם אם נקבל את דברי הבעל ותצהיר חברתו שהבעל לא בגד באשתו לפני הפירוד, אין בכך בכדי להוכיח שהבעל אינו אשם בפירוד ובגרימת הגירושין, וכן אין בכך בכדי להטיל את אשמת הפירוד על האישה להפסידה כתובתה.

נקודת המוצא של פסק הדין הייתה, שלאור עזיבת הבעל את הבית ותביעת הגירושין על ידו, חזקתו שהוא חייב בכתובה א"כ יוכיח באופן פוזיטיבי שהאישה אשמה בפירוק הנישואין. לא מספיק להוכיח שהבעל לא אשם ישירות, אלא צריך להוכיח את אשמת האישה. וכן נכתב בפסק הדין:

"בפתח הדברים, יש להבהיר שכאשר בעל יוזם גירושין, עוזב את בית, ואח"כ תובע גירושין, חזקתו שחייב בכתובה. אין האשה חייבת להוכיח שבעלה אשם, ואין היא צריכה להביא הוכחות פוזיטיביות שבעלה רעה בשדות אחרים כבר לפני הפירוד. לכן, גם אם יש לדחות את הוכחות האשה, אין בזה בלבד בכדי לגרוע את זכותה הבסיסית לכתובה, אדרבה, נטל ההוכחה על הבעל להצדיק ולהוכיח את טענותיו שאשתו גרמה לפירוק הנישואין למרות מאמציו הכנים לשלום בית."

השאלות אשר נשאלו בבדיקת הפולליגרף, אף אם נניח שיש בהם בכדי להסיר אשמה מסוימת מצד הבעל, מכל מקום אין בהם להוכיח את אשמת האישה באופן פוזיטיבי.

אדרבה, לגבי השאלה היחידה בבדיקה אשר משמעותית לכך: "האם [האישה] שילחה אותך מביתכם המשותף בדצמבר 2011" (חיובי), נכתב בתוצאות: "אובחנו תגובות פיסיוולוגיות בלתי סדירות שעל פיהן לא ניתן לקבוע מסקנה חד משמעית". הרי שלא התברר גם לפי תוצאות הפולליגרף שהאישה הייתה אשמה בפירוד הסופי באופן חד-צדדי.

הרי שגם בדיקת הפולליגרף ותצהיר החברה אין בהם בכדי לשנות את פסק הדין.

לגבי הטענה שביה"ד שגה בכך שלא שמע את עדותו של העו"ס ושלא נתן את המשקל הנכון לטענות הבעל לשעבר, ביה"ד חוזר על עמדתו ששקל את הדברים בשעת מעשה ובא למסקנה שאין בטענות הבעל בכדי להטיל אשמה פוזיטיבית על האישה ולהפסידה כתובתה. גם בדברי העו"ס לא נצפה שיהא בהם בכדי לשנות את פסק הדין, לאור הסברם של האישה וב"כ סירבה להיפגש עמו מטעם שלא הרגישה שהוא ניטרלי, ואף הסכימה לפגישות ייעוץ בנעמ"ת.

נוסיף ונאמר, שביה"ד התחשב בטענות הבעל בסוף פסק הדין כאשר דן באפשרות של הצמדה (תוספת של כ-80%), וכתב:

"כידוע, נחלקו הפוסקים האם להצמיד את הכתובה למדד, ואף חלוקים בזה בפועל בתי הדין [...] אולם, בענייננו, למרות שמדובר בשנים מרובות (20 שנה) והפרש גדול (80%), הסכום של 180,000 ₪ עדיין הינו סכום רלוונטי ומשמעותי, ובזה הסברה נוטה שלא להצמיד. בנוסף, מכיון שיש לבעל

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

טענות ותביעות כלפי אשתו, הגם שלא נתקבלו, וכנ"ל, ע"י חיוב הכתובה במלוא הסכום הנקוב יצאנו גם מידי פשרה על ההצמדה."

הרי שכל טענות הבעל לשעבר, ככל שהם אמת, כבר נלקחו בחשבון במסגרת פשרה שלא להטיל הצמדה.

לאור הדברים הנ"ל, ביה"ד אינו מוצא בכל חומר אשר הגיש ב"כ הבעל לשעבר סיבה לדיון מחדש או לעכב את פסק הדין.

ככל שהבעל לשעבר וב"כ עדיין סוברים שביה"ד שגה באופן שיש לבטל את פסה"ד, עליהם לפנות שוב לערעור לביה"ד הגדול.

ג. מסקנה

ביה"ד דוחה את בקשת הבעל וב"כ לדיון חוזר. פס"ד שניתן ביום י' בכסלו התשע"ו (22/11/2015) בתוקפו עומד, ועל הבעל לשעבר לשלם את מלוא סכום הכתובה 180,000 ₪.

פסק הדין מותר לפרסום לאחר השמטת פרטי הזיהוי של בעלי-הדין.

ניתן ביום י"ט בטבת התשע"ז (17.01.2017).

הרב משה בצרי

הרב אהרן דרשביץ

הרב אליעזר איגרא – אב"ד